

Technická univerzita v Liberci

FAKULTA PŘÍRODOVĚDNĚ-HUMANITNÍ A PEDAGOGICKÁ

Katedra: Tělesné výchovy

Studijní program: B6208 Ekonomika a management

Studijní obor: Management sportovní

EKONOMICKÁ ANALÝZA SPORTOVNÍHO
KLUBU BK BANÍK MOST
ECONOMIC ANALYSIS OF SPORTS CLUB
BK BANÍK MOST

Bakalářská práce: 13-FP-KTV-475

Autor:

Lucie GRAMANOVÁ

Podpis:

.....

Vedoucí práce: Mgr. Helena Rjabcová

Konzultant: Ing. Jaroslav Graman

Počet

stran	grafů	obrázků	tabulek	pramenů	příloh
42	1	5	2	13	0

V Liberci dne: 15. Dubna 2013

TECHNICKÁ UNIVERZITA V LIBERCI
Fakulta přírodovědně-humanitní a pedagogická
Akademický rok: 2011/2012

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Lucie Gramanová**
Osobní číslo: **P10001024**
Studijní program: **B6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Management sportovní**
Název tématu: **Ekonomická analýza sportovního klubu BK Baník Most**
Zadávající katedra: **Katedra tělesné výchovy**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

1. Seznámit se s možnostmi financování činnosti sportovních klubů v České republice.
2. Zpracovat ekonomickou analýzu BK Baník Most.

Rozsah grafických prací:

Rozsah pracovní zprávy:

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná**

Seznam odborné literatury:

ČÁSLAVOVÁ, E. 2009. Management a marketing sportu. 1. vyd. Praha: Nakladatelství Olympia. 262 s. ISBN 978-80-7376-150-9.

NOVOTNÝ, J. a kol. 2011. Sport v ekonomice. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR. 512 s. ISBN 978-80-7357-666-0.

VELENSKÝ, M. 2002. Basketbal. 1. vyd. Praha: Grada. 104 s. ISBN 80-7169-834-2.

Vedoucí bakalářské práce:

Mgr. Helena Rjabcová

Katedra tělesné výchovy

Datum zadání bakalářské práce:

25. dubna 2012

Termín odevzdání bakalářské práce:

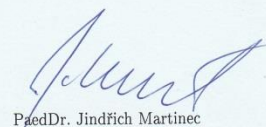
27. dubna 2013

doc. RNDr. Miroslav Brzezina, CSc.

děkan

L.S.

PaedDr. Jindřich Martinec

vedoucí katedry

V Liberci dne 25. dubna 2012

Čestné prohlášení

Název práce: Ekonomika sportovního klubu BK Baník Most
Jméno a příjmení autora: Lucie Gramanová
Osobní číslo: P10001024

Byl/a jsem seznámen/a s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů, zejména § 60 – školní dílo.

Prohlašuji, že má bakalářská práce je ve smyslu autorského zákona výhradně mým autorským dílem.

Beru na vědomí, že Technická univerzita v Liberci (TUL) nezasahuje do mých autorských práv užitím mé bakalářské práce pro vnitřní potřebu TUL.

Užiji-li bakalářskou práci nebo poskytnu-li licenci k jejímu využití, jsem si vědom povinnosti informovat o této skutečnosti TUL; v tomto případě má TUL právo ode mne požadovat úhradu nákladů, které vynaložila na vytvoření díla, až do jejich skutečné výše.

Bakalářskou práci jsem vypracoval/a samostatně s použitím uvedené literatury a na základě konzultací s vedoucím bakalářské práce a konzultantem.

Prohlašuji, že jsem do informačního systému STAG vložil/a elektronickou verzi mé bakalářské práce, která je identická s tištěnou verzí předkládanou k obhajobě a uvedl/a jsem všechny systémem požadované informace pravdivě.

V Liberci dne: 15. 04. 2013

Lucie Gramanová

Poděkování:

Děkuji Mgr. Heleně Rjabcové za odborné vedení při zpracování bakalářské práce. Dále bych chtěla poděkovat Ing. Jaroslavu Gramanovi za konzultace a Petru Rosenbergerovi za poskytnuté podklady a informace o basketbalovém klubu BK Baník Most.

Anotace:

Předložená bakalářská práce se zabývá problematikou ekonomiky sportovních klubů v České republice. První část práce pojednává všeobecně o struktuře organizace sportu v ČR a formách financování sportovních klubů. Ve druhé části jsem se věnovala konkrétnímu rozboru ekonomiky a managementu basketbalového sportovního klubu působícího na okresní úrovni. Výstupem z této práce je zhodnocení zastoupení jednotlivých sfér financování v ekonomice sportovních klubů.

Klíčová slova: ekonomika, sportovní klub, financování.

Abstrakt:

This bachelor thesis is talking about on the economic problems in sport clubs in Czech Republic. The first part of this dissertation is describing the structure of the sport organisation in Czech Republic and it's financial forms. Second part of this study is based on the concrete analysis of economy and management in basketball sport club in performance of district level. The result of this dissertation is the approval of the financial areas of the sport clubs economy.

Key words: economic, sports club, financing.

Obsah

Seznam obrázků:.....	9
Seznam tabulek:.....	9
Seznam grafů:	9
Seznam zkratk:.....	10
Úvod	11
1 Sport v rámci České republiky.....	13
1.1 Státní sféra	13
1.2 Zisková sféra	14
1.3 Nezisková sféra	16
2 Hospodaření sportovních klubů v ČR.....	18
2.1 Financování SK ze státních zdrojů	18
2.2 Financování SK z veřejnoprávních místních zdrojů	19
2.3 Financování SK ze soukromých zdrojů.....	20
2.3.1 Vlastnictví, nebo majetková účast ve sportovním klubu	20
2.3.2 Sponzoring	20
2.3.3 Dar.....	20
2.4 Financování SK z vlastní činnosti	20
2.4.1 Členské příspěvky	20
2.4.2 Příjmy z vlastní činnosti.....	21
3 Basketbalový klub BK Baník Most	22
3.1 Základní popis klubu	22
3.2 Historie, největší úspěchy	22
3.3 Práce s mládeží	28
3.4 Organizační struktura	30
3.5 Obsazení soutěží v sezóně 2011/2012	32

4	Ekonomika BK Baník Most.....	34
4.1	Příjmy	34
4.1.1	Příjmy ze státních zdrojů	34
4.1.2	Příjmy z regionálních zdrojů.....	35
4.1.3	Příjmy z členských příspěvků	35
4.1.4	Příjmy ze sponzoringu	36
4.1.5	Příjmy z vlastní činnosti.....	36
4.2	Výdaje.....	38
4.2.1	Provozní výdaje klubu	38
4.2.2	Výdaje na účast jednotlivých družstev v soutěžích	39
4.3	Souhrn ekonomiky za sezonu 2011/2012.....	40
	Závěr.....	41
	Použitá literatura:.....	42

Seznam obrázků:

<i>Obrázek č. 1 Struktura sdružení sportovních klubů</i>	<i>17</i>
<i>Obrázek č. 2 družstvo mužů v letech 1985/1986</i>	<i>23</i>
<i>Obrázek č. 3 družstvo mladších zákyň v letech 2002/2003</i>	<i>25</i>
<i>Obrázek č. 4 družstvo minižákyň v letech 2006/2007</i>	<i>26</i>
<i>Obrázek č. 5 družstvo dorostenců v letech 2009/2010</i>	<i>27</i>

Seznam tabulek:

<i>Tabulka č. 1 příjmy klubu BK Baník Most v sezóně 2011/2012</i>	<i>37</i>
<i>Tabulka č. 2 výdaje klubu BK Baník Most v sezóně 2011/2012</i>	<i>39</i>

Seznam grafů:

<i>Graf č. 1 porovnání nákladů jednotlivých družstev v sezóně 2011/2012</i>	<i>40</i>
---	-----------

Seznam zkratek:

BA – basketbalová akademie

BK – basketbalový klub

ČBF – Česká basketbalová federace

ČR – Česká republika

ČSTV - Český svaz tělesné výchovy

KHL – Kontinentální hokejová liga

MŠMT - Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

NBL – Národní basketbalová liga USA

NF – národní finále

NHL – Národní hokejová liga USA

TJ – Tělovýchovná jednota

SK – sportovní klub

ZŠ – základní škola

Úvod

Pojem sport můžeme definovat jako pohybovou aktivitu konanou na základě jistých zvyklostí či pravidel. Výsledky sportovních aktivit lze dále srovnávat s ostatními provozovateli shodného sportovního výkonu.

Za prvopočátky sportovních aktivit jsou všeobecně považovány výkony při výcviku vojsk v dávném starověku v rámci zdokonalování bojových dovedností a fyzické zdatnosti. Z podstaty výcviku vojáků se vyvinuly soutěže v jízdě na koni, zápase či lukostřelbě. Jako nejevidentnější příklady můžeme uvést rytířské turnaje nebo Olympijské hry.

Sport můžeme dělit podle mnoha kritérií:

- podle počtu sportovců, kteří se na dané aktivitě v jednom týmu podílí, tedy sport individuální nebo kolektivní
- podle ročního období, jedná-li se o sport, který lze provozovat jen v zimě nebo v létě, samozřejmě jsou sporty, které můžeme provozovat celoročně
- podle toho v jakém prostředí se aktivita provádí, jedná se o sport outdoorový nebo indoorový
- podle věkové kategorie
- podle organizovanosti
- podle sportovní úrovně – tedy úroveň, na které sport provádíme

Z pohledu úrovně provozování lze sportovní aktivity rozdělit do tří kategorií:

- Profesionální nebo poloprofesionální – sportovec se v tomto případě plně, nebo téměř plně věnuje tréninku vybrané disciplíny, jeho tréninková týdenní dávka se pohybuje v řádu desítek hodin, je organizován ve sportovním klubu a zúčastňuje se soutěží na vysoké mezinárodní a národní úrovni, sport je jeho obživou.
- Amatérská – na této úrovni je sportovec sice organizován ve sportovním klubu, jeho obživa však nepramení ze sportu, který provozuje, tréninkové dávky jsou v řádech hodin týdně a zúčastňuje se převážně národních soutěží nižších úrovní.
- Rekreační – do této kategorie se řadí sportovci, kteří nejsou nikde organizováni, a časový fond věnovaný sportovní aktivitě je

maximálně v hodinách týdně a to výhradně k vlastnímu výkonu, ne k tréninkové přípravě.

V přímé souvislosti s rozdělením podle úrovní sportovních aktivit je i potřeba finančních prostředků k jejich provozování. I ve sportu jsou platná nejstarší pravidla tržních mechanismů. Všeobecně platí, že pokud chci mít nejlepší sportovní výsledky, musím mít nejlepšího sportovce a zajistit mu nejlepší podmínky k přípravě. Velkou roli zde ovšem hraje i popularizace jednotlivých sportovních odvětví a soutěží. Zářnými příklady mohou být NHL, NBA, světový tenis, nebo evropské fotbalové soutěže.

Hlavním cílem bakalářské práce je analýza hospodaření sportovního klubu okresní úrovně, na konkrétním případě BK Baník Most. Z tohoto cíle vyplývají dílčí cíle a úkoly: zjistit možnosti financování činnosti sportovních klubů v České republice a bližší seznámení s basketbalovým sportovním klubem BK Baník Most - jeho organizační strukturou, obsazením soutěží v roce 2011/12 a následně rozbor hospodaření klubu v roce 2011/12.

Toto téma bakalářské práce jsem si zvolila proto, že mne problematika hospodaření sportovních klubů zajímá a po ukončení studia bych se ráda věnovala práci právě v tomto oboru. Od útlého věku jsem aktivní členkou BK Baník Most, jeho prostředí je mi blízké a proto jsem si zvolila možnost rozboru právě na konkrétním případě tohoto klubu. Právě sportovní kluby jako je BK Baník Most jsou v rámci rozvoje sportu základním kamenem výchovy vrcholových sportovců pro profesionální úroveň a na druhé straně dávají široké veřejnosti a sportovním nadšencům možnost organizování a sportování na amatérské úrovni.

1 Sport v rámci České republiky

Ze stejných základů jako ve světě se vyvíjel i sport v České republice. Postupem času a pokroku se i na našem území na počátku 16. století začínají objevovat například míčové sporty, bruslení či sáňkování a později lyžování.

Důležitým a významným mezníkem v dějinách sportu na území České republiky se stal 16. únor roku 1862. V tento den vzniklo pod vedením J. Fügnera a M. Tyrše dobrovolné občanské sdružení, které do dnešní doby známe pod názvem Sokol pražský. Postupem času vznikají nejen u nás, ale i v zahraničí další sokolské jednoty. Dodnes se Sokol s téměř 190 tisíci registrovaných členů považuje za jednu z nejpočetnějších sportovních organizací v České republice. Strukturu sportu v ČR můžeme z hlediska organizace rozdělit do několika kategorií. (Waldauf, 2007).

1.1 Státní sféra

Ústředním státním orgánem pro dohled nad organizovaným sportem v ČR je Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. Zabývá se, mimo jiné, sportem a tělovýchovou na základních, středních a vysokých školách. Pod MŠMT spadá i sportovní reprezentace.

Počátky ministerstva bychom hledali v období, kdy na našem území sídlili Habsburkové, tedy druhá polovina 19. století. MŠMT během doby svého působení změnilo několikrát svůj název. Název, který se používá v dnešní době, byl ustálen v roce 1988. (MŠMT 2013)

Jednou z dalších složek, která spadá pod MŠMT je organizovaný sport. Existují různá sportovní odvětví organizovaného sportu, která se provozují již od poměrně raného věku sportovců. Jedná se tedy o děti předškolního věku. Pokud se rodič rozhodne, že z jeho dítěte bude slavný hokejista či baletka, musí se dítě věnovat sportu dříve, než ostatní jeho vrstevníci. Dítě začíná sportovat ve věku, kdy navštěvuje mateřskou školu. Mezi kompetence MŠMT tedy nespádají jen základní, střední a vysoké školy, které se věnují výuce se sportovním zaměřením intenzivněji, ale patří sem také školy mateřské, které mají předškoláky seznámit se sportem. Hlavním sportovním předmětem sportovních mateřských škol jsou např. hodiny plavání či lyžařské kurzy.

Povětšinou v každém větším městě bychom našli alespoň jednu základní školu, nabízející buď rozšířenou výuku tělesné výchovy, nebo přímo konkrétní sportovní zaměření. Vzhledem k popularitě fotbalu u nás jsou v tomto nejrozšířenější fotbalové základní školy.

V oblasti středního školství už tento trend tak rozšířený není. Pokud budeme hledat v ČR střední školu, která nabízí rozšířenou výuku tělesné výchovy či dokonce konkrétní sportovní zaměření, našli bychom 16 takových zařízení, což je přibližně jedno procento z celkového počtu středních škol.

Jedná se o sportovní gymnázia. Ta jsou rozmístěna po celé České republice v 10 krajích. Gymnázia bychom našli v kraji Jihočeském, Jihomoravském, Libereckém, Moravskoslezském, Pardubickém, Středočeském, Ústeckém, Zlínském, na Vysočině a v Praze. V Praze je zastoupení sportovních gymnázií nejrozšířenější. Možnost studia s rozšířenou tělovýchovnou, nebo sportovní přípravou zde najdeme na 3 gymnáziích.

Hlavním úkolem sportovního gymnázia je připravit studenta ke studiu na vysoké škole, ale také dát studentovi možnost rozvíjet se v daném sportovním odvětví, kterému se většinou věnuje již od útlého věku. Podstatou sportovních gymnázií je tedy skloubit studijní část s částí sportovní. Konkrétně na sportovním gymnáziu v Mostě, mezi jehož absolventy se řadím i já, se jedná o dva sportovní bloky týdně včleněné do běžné výuky, kdy studenti navštěvují sportovní zařízení, kde běžně trénují a za spolupráce s trenéry sportovních klubů pracují na zlepšení svých sportovních výkonů. Dále se jejich výuka skládá z rozšířené výuky tělesné výchovy a regenerace, především v hodinách atletiky a plavání. Další výjimkou, která se týká pouze studentů se sportovním zaměřením, je vyučovací předmět Teorie tělesné výchovy a sportu. Tento předmět si většina studentů vybírá jako svůj maturitní předmět a po úspěšném absolvování zkoušky získávají studenti nejnižší trenérskou licenci ve sportu, kterému se věnují.

1.2 Zisková sféra

Zisková sféra, pokud se jedná o sport, velmi úzce souvisí s profesionálními kluby a tedy i s profesionálním sportem samotným. Profesionální klub je v podstatě podnikatelským subjektem, jehož výstupem jsou profesionální sportovní výkony na

nejvyšší úrovni a vstupem jsou finanční prostředky z příspěvků státní i soukromé sféry, propagace a sponzoringu. Cílem ekonomického subjektu, sportovního klubu, je vedle sportovních výkonů i tvorba zisku ze svého podnikání. (Novotný, 2005).

Pokud bychom hledali počátky profesionálního sportu, kdy se populace sportovců nerozděluje pouze na zemědělce a řemeslníky, bojovníky v arénách či válečníky a rytíře, dostali bychom se do období 18. a 19. století do Anglie. V této době se sport v Anglii ubíral dvěma směry. Prvním z nich byl směr amatérský, sport s cílem zábavy, odreagování a regenerace, jehož pilířem bylo tehdejší střední školství.

Druhým směrem byl sport spíše jen pro určitou sortu lidí dosahujících v jednotlivých disciplínách nejlepších výsledků. Tento směr je nazýván profesionálním sportem. Profesionální sportovci se začínají sportem živit, získávají finanční odměny, což jim umožňuje věnovat přípravě na své výkony podstatně více času a ze sportu se stává byznys.

Profesionálem ve sportu je člověk, který za svůj sportovní výkon pobírá finanční odměnu. Profesionální sport bychom našli v každém sportovním odvětví. Musíme ovšem brát v potaz to, že každé sportovní odvětví se pohybuje v jiné finanční sféře. Řazení do těchto sfér závisí na mnoha aspektech, které určují finanční ohodnocení a náročnost v daných sportech. Zajisté bude jiné ohodnocení u profesionálních fotbalistů, basketbalistů či tenistů v porovnání s profesionálními gymnasty, atlety či plavci. Tou hlavní ručičkou na pomyslných miskách vah je samozřejmě popularita určitého sportovního odvětví na konkrétním kontinentě či přímo v konkrétním státě. Musíme ovšem také rozeznávat jak velkou populaci daný sport zajímá. Rozlišit, zda je sport žádaný a také provozovaný na více než jednom kontinentu. Kolik států na světě má profesionály, jakou má členskou základnu v daném sportovním odvětví a spoustu jiných aspektů. Pokud se podíváme například na hokej, který patří z našeho pohledu mezi velmi oblíbené sporty, a srovnáme si aspekty, zjistíme, že hokej nemůže patřit mezi nejpopulárnější sport na světě. Našli bychom skvělé profesionály v zámořské NHL, ruské KHL, národních ligách ve zbytku Evropy a možná v Japonsku, ale to je jen část světa. Naproti tomu v Asii, Africe, Jižní Americe a Austrálii je tento pro nás populární sport až hluboko za jinými, ne-li skoro na dně žebříčku popularity.

Existují však na světě i sporty, které dosahují všech aspektů světového sportu. Mezi tyto sporty bych zařadila fotbal, basketbal, tenis, atletiku či kriket, který patří k jednomu ze tří nejpopulárnějších sportů na světě.

1.3 Nezisková sféra

Ekonomické subjekty, sportovní kluby, založené v rámci neziskového sektoru mají za cíl dosažení užitku, nejčastěji veřejné služby. Neziskovou sféru tvoří především sport amatérský a sport zájmový. Zajisté je možné, že se v řadách amatérských sportovců nalezne sportovní talent. Ovšem sportovec s talentem musí dále rozvíjet svou sportovní výjimečnost na úrovni, kterou mu klub z neziskové sféry nebude moci poskytnout. (Hobza, aj.2006).

Nejčastější právní formou nestátních neziskových organizací v oblasti realizace sportovních aktivit jsou Občanská sdružení. Podle zákona č. 83/1990 Sb O sdružování občanů, v platném znění, může být mimo jiné účelem občanského sdružení prosazování společných cílů. Občanské sdružení může podnikat v rámci naplnění cílů sdružení, případný zisk však musí být použit na dosahování cílů sdružení.

Nejnámějšími formami sportovních občanských sdružení u nás jsou sportovní kluby či tělovýchovné jednoty. Sportovní kluby a jednoty se dále sdružují dle své sportovní disciplíny do vyšších právních forem, jimiž jsou krajské a národní sportovní svazy.

Národní sportovní svazy se nadále už bez rozlišení sportovního zaměření sdružují do vyšších sportovních svazů, jakými jsou například:

- Český svaz tělesné výchovy, což je občanské seskupení, které vzniklo na území České republiky v březnu roku 1990. Hlavní náplní tohoto seskupení je soudržnost svazů, především sportovních, tělovýchovných a turistických. ČSTV sdružuje svazy na celém území naší republiky. Náplní svazu je také plně podporovat reprezentační sportovce a poskytovat vhodné podmínky pro přípravu na důležité soutěže, kde sportovci reprezentují nejenom sebe samé, ale také Českou republiku. (ČSTV, 2013).

- Sdružení sportovních svazů České republiky. Programovou náplň sdružení plně vystihuje jeho samotný název. Toto sportovní je v současné době druhým největším na území České republiky. Sdružení se může pochlubit více než čtvrt milionovým počtem členů. (Sdružení sportovních svazů, 2013).

Obrázek č. 1 Struktura sdružení sportovních klubů

2 Hospodaření sportovních klubů v ČR

2.1 Financování SK ze státních zdrojů

Financování sportovních klubů je založeno na formě dotačních programů vyhlašovaných MŠMT a rozdělováno po linii jednotlivých svazů podle předem daného klíče. Objem finančních prostředků na podporu sportu navrhuje MŠMT a schvalován je v rámci schvalování státního rozpočtu. Návrh finančního rozpočtu pro sport byl na rok 2013 ve výši 2 982 784 000 Kč. (MŠMT, 2012).

MŠMT vyhlašuje dotační programy pro podporu sportu ve dvou hlavních charakterech a několika jim podřízených programech:

- investiční
 - podpora materiálně technické základny sportu
- neinvestiční
 - sportovní reprezentace ČR
 - sportovně talentovaná mládež
 - všeobecná sportovní činnost
 - údržba a provoz sportovních zařízení
 - organizace sportu

O prostředky z těchto programů může požádat každá nestátní nezisková organizace prostřednictvím celorepublikových svazů nebo jednot. (Hodaň, aj. 2010).

Mírně odlišným programem podpory sportovních aktivit je podpora přípravy sportovních talentů na gymnáziích se sportovní přípravou. Finanční zdroje jdoucí do tohoto programu nejsou z již zmíněného balíčku státní podpory sportu, ale pramení z finančních prostředků MŠMT na provoz a rozvoj školství. Jedná se víceméně o krytí vícenákladů škol tohoto zaměření na rozšířenou sportovní přípravu mladých sportovců převážně v odvětví olympijských sportů. Dotace tohoto typu rozdělují krajské úřady, jako zřizovatelé těchto škol.

Mohlo by se zdát, že tento program nesouvisí přímo s podporou sportovních klubů, ale opak je pravdou. Díky těmto financím mohou gymnázia se sportovními třídami využít k tréninkům kvalitní a většinou kmenové trenéry studentů-sportovců,

čímž se výrazně zvyšují jejich tréninkové jednotky pod profesionálním vedením a přináší výsledky sportovním klubům.

2.2 Financování SK z veřejnoprávních místních zdrojů

Financování sportovních klubů z krajských, regionálních nebo obecních zdrojů je velmi podstatnou složkou rozpočtu sportovních organizací.

Tak jako je úspěšná reprezentace na světové úrovni velmi dobrou reklamní devizou pro stát, je reprezentace na státní, či regionální úrovni stejně dobrou reklamou pro kraj, město nebo obec. Z toho důvodu bývá podpora sportu na regionální úrovni jedním ze základních cílů regionálních samospráv.

V České republice není krajům, městům či obcím stanovena míra podpory sportu v regionu, je to čistě závislé na jejich zastupitelích. Finanční prostředky investované do sportu jsou prostředky z krajských, městských či obecních rozpočtů.

Forma podpory je podobná jako u státní sféry, tudíž formou dotací a to v těchto směrech:

- sportovní činnost – výkonnostní sport
 - materiálně technické vybavení sportovních organizací
 - sportovní soustředění
 - podpora a prezentace sportovních akcí
 - organizace sportovních akcí mezinárodních, republikových a krajských
- sportovní činnost – vrcholový sport
 - reprezentace pod hlavičkou správního celku
 - podpora reprezentantů s bydlištěm ve správním obvodu
 - rozvoj sportovních talentů

Jako další formu podpory sportu v regionu můžeme uvést například výhodné pronájmy nebo poskytnutí sportovišť a sportovních zařízení v majetku krajů, měst či obcí klubům k výkonu jejich činnosti. Výjimkou není ani majetková účast krajů, měst a obcí v profesionálních sportovních klubech.

2.3 Financování SK ze soukromých zdrojů

2.3.1 Vlastnictví, nebo majetková účast ve sportovním klubu

Je základem financování profesionálních klubů ze soukromých zdrojů. Velcí investoři, ať místní, národní či nadnárodní vstupují se svým kapitálem do sportovního klubu s cílem nejen zviditelnění své firmy, ale hlavně s plánem zhodnocení vložených finančních prostředků. Příkladem takového financování na úrovni České republiky jsou extraligové soutěže zejména v hokeji a fotbale a firmy typu Škoda Plzeň, Benzina, Mountfield apod.

2.3.2 Sponzoring

Sponzoring je podpora neziskových akcí, organizací nebo jedinců formou finančního nebo materiálního daru, ovšem s důrazem na zpětný přínos sponzorovi převážně v rámci vlastního zviditelnění. V reálu sponzoring funguje tak, že sponzor na základě poskytnutého finančního nebo materiálního daru dostane od sponzorovaného například na dresech, mantinelech, nebo jiném zařízení prostor pro prezentaci. Výjimkou nejsou ani případy, kdy je protiplněním sponzorské smlouvy umístění jména sponzora v názvu klubu.

2.3.3 Dar

Darem je finanční nebo materiální podpora, kdy dárci na rozdíl od sponzora nepožaduje od obdarovaného subjektu žádné protiplnění. Mezi dárci se většinou řadí příznivci klubu, dlouholetí členové a hlavně u mládežnických družstev rodiče sportovců. Svou hodnotou bývá dar menší a nepravidelnější než sponzoring.

2.4 Financování SK z vlastní činnosti

Financování z vlastních zdrojů a činností lze rozdělit na dvě základní kategorie podle zdrojů příjmů.

2.4.1 Členské příspěvky

Pro většinu klubů na regionální úrovni jsou členské příspěvky základním a bohužel většinou i nejvýznamnějším kamenem financování co do objemu prostředků.

Každý člen má ze stanov povinnost platit členský příspěvek. Výše příspěvku je odlišná klub od klubu. Odvíjí se od mnoha aspektů, jakými jsou druh sportu vzhledem k náročnosti na vybavení, zázemí, na velikosti klubu a jeho organizační struktuře, na soutěžích které klub obsazuje a v neposlední řadě na sociální síle regionu, ve kterém klub funguje. Výši příspěvků určuje každoročně valná hromada klubu.

2.4.2 Příjmy z vlastní činnosti

Příjmy z vlastní činnosti jsou přímo závislé na majetku, který klub má, na tom jak ho využívá a na jeho výkonnostní úrovni. Jedná se zejména o příjmy z:

- vstupného na sportovní klání pořádaná klubem
- pronájmu klubových nemovitostí
- provozování restaurací či občerstvení na sportovních akcích pořádaných klubem
- prodeje upomínkových předmětů a suvenýrů
- pořádání společenských akcí – většinou tradice vesnických zábav, kdy je tamní sportovní klub jejich pořadatelem
- organizace sportovních táborů či soustředění pro členy i nečleny klubu

Z tohoto rozdělení je zřejmé, že amatérský sportovní klub na regionální úrovni, který nemá nemovitý majetek a neprovozuje své výkony na vrcholové úrovni, v podstatě nemá šanci na velké zastoupení svých příjmů z vlastní činnosti.

3 Basketbalový klub BK Baník Most

3.1 Základní popis klubu

Basketbalový klub BK Baník Most je v současnosti jeden z dvanácti basketbalových klubů v Ústeckém kraji. Jelikož je basketbal sport jak pro muže, tak i pro ženy, sportovní klub v Mostě ve svých řadách vychovává a hlavně vede k sportu jak dívky, tak chlapce od nejmladšího školního věku až po seniorské kategorie. Brána k basketbalu je v klubu otevřena pro každého, kdo projeví zájem. Pro nejmenší děti klub každoročně otvírá basketbalové přípravy. Pokud se někdo rozhodne pro basketbal v pozdějším věku, určitě je mu tato možnost dána a připojí se ke své věkové kategorii. Budoucí basketbalista či basketbalistka musí ovšem v takovém případě počítat s určitým dovednostním náskokem ostatních členů družstva a je na jedinci samotném, jak rychle se zapojí do kolektivu a dožene své vrstevníky za podmínek, kdy se trenér nemůže věnovat pouze novému svěřenci, ale musí pracovat s celým družstvem.

3.2 Historie, největší úspěchy

V loňském roce, tedy v roce 2012, proběhly v Mostecké sportovní hale oslavy 60. výročí vzniku Basketbalového klubu Baník Most. Počátky klubu spadají do roku 1952, kdy pánové Karel Slavík, Josef Baloun, Karel Lavička, Karel Procházka a další založili v Mostě sportovní basketbalový klub, tehdy vedený pod názvem TJ Baník Most. Klub z počátku nedosahoval žádných oslňujících výsledků, pohyboval se spíše na nižší soutěžní úrovni a zapsáno v něm bylo zhruba 50 členů. (BK Baník Most, 2013).

Teprve v 60. letech minulého století se začaly projevovat výraznější úspěchy klubu, o které se zasloužily hlavně mostecké dorostenky, které se probojovaly na přebor republiky. Následně po úspěchu dorostenek se do popředí dostali i dorostenci, kteří startovali v dorostenecké lize.

Centrálou pro mostecké basketbalisty a basketbalistky byla 3. ZŠ v Mostě. Teprve až v roce 1977 se stala domovem pro BK Baník Most nová „moderní“ sportovní hala.

Pokud se podíváme zpět do historie na vývoj mužského basketbalu, který byl zajisté v té době mnohem atraktivnější než basketbal žen v Mostě, dostala bych se do období sezóny 1967/1968 kdy mostečtí muži, pod vedením trenéra Pöschela, získali 3. místo v krajském přeboru. Bronz po první sezóně v krajském přeboru byl zajisté úspěch, ale zlato je zlato. Netrvalo dlouho a muži se hned v další sezóně krajského přeboru postavili na stupně nejvyšší. Následovalo období postupů a mužský basketbal v Mostě nabíral na kvalitě. V sezóně 1978/79 se podařilo vybojovat 1. místo v II. národní lize, což pro mužský mostecký basketbal znamenalo postup do I. národní ligy. Nejlepšího postavení v tabulce, tedy nejlepší výsledky dosáhli muži v sezónách 1985/86 a 1986/87 kdy se pod vedením trenérů Konečného a Kozla umístili na 3. místě v druhé nejvyšší lize, která se hrála na území naší republiky. V té době se v úspěšném týmu o vítězství zasloužila velmi známá jména, která se po ukončení své hráčské kariéry dále věnovala, či dokonce stále věnují, basketbalu v Mostě jako trenéři. Jedná se především o Karla Kozla, Karla Čmolíka, Ladislava Wiednera a Pavla Políčka. O dva roky později však muži nezvládli stále se zlepšující týmy svých protihráčů a z I. národní ligy spadli do II. Do dnešní doby se střídavě pohybují v III. národní lize a oblastním přeboru. (BK Baník Most, 2013).

Obrázek č. 2 družstvo mužů v letech 1985/1986

Vývoj ženského basketbalu nebyl až tak výrazný jako mužského, ale do historie klubu neodmyslitelně patří. Ženský tým se začal budovat na přelomu 60. a 70.

let minulého století. Ženy získaly několik dobrých umístění, ale nebyly tak úspěšné jako družstvo mužů. Pohybovaly se v krajských přeborech a III. lize žen, kde obsazovaly vyšší místa tabulky, ovšem bez šance na postup do vyšší soutěže. Dlouhá léta čekal mostecký basketbal na velké úspěchy žen. V 90. letech, se pod vedením trenéra Pavla Políčka a jeho asistenta Jiřího Jahna dostaly do podvědomí basketbalu mostecké ženy, které téměř deset let hrály druhou nejvyšší ženskou ligu v České republice. Výsledky byly proměnlivé, několikrát hrály play-off, ale i play-out, ovšem dokázaly se v soutěži udržet. Za dobu deseti let se tým rozrůstal o nové, mladší mostecké svěřenkyně a nejspíš i to byl důvod, proč se druhá nejvyšší liga žen udržela v Mostě tak dlouho. Nejvýraznějším jménem v celé éře ženského basketbalu byla Lenka Peksová, která patří mezi odchovankyně mosteckého basketbalu. Nastoupila několikrát v nejvyšší národní ženské lize, bohužel za jiné týmy. Po odchodu z Mostu hrála za PEML Ústí nad Labem, BK Skřivánek Ústí nad Labem a nyní je již třetím rokem hráčkou Sparty Praha.

Po celý čas se klub rozrůstal a v devadesátých letech se s počtem 200 členů dostal do popředí a patřil mezi největší kluby tehdejší tělovýchovné jednoty. V lednu 1998 došlo k razantní změně. Basketbalový oddíl se rozhodl o vystoupení z TJ a vytvořil nový, samostatný sportovní klub, který je veden pod názvem Bk Baník Most. Po této formální změně dochází k dalším změnám a to především v oblastech sportovních a soutěžních. Družstvo mužů je zastíněno novou krví a novou silou v podání mládežnických kategorií, kde se nejvýraznějším článkem stávají družstva dívek, které pod vedením trenérů Políčka a Jahna stoupají nahoru, až k vrcholu. Je tedy bezpochyby jasné, že tato družstva startovala v krajském přeboru, žákovské lize, lize dorostenecké a nakonec i v extralize mladších dorostenek. Děvčata pod vedením trenérů absolvovala celkem čtyři mistrovství republiky, ale domů si přivezla pouze třikrát cenný kov. Nejvýznamnějším kovem byla medaile z mistrovství republiky v sezóně 2002/2003, kdy děvčata hrála žákovskou ligu mladších žákyň a přivezla si z Brandýsa nad Labem stříbrnou medaili. Úspěch mladých a velmi nadaných dívek nekončí a děvčata se v sezóně 2004/2005 dostala do baráže o extraligu mladších dorostenek, kde svedla boj s protihráčkami z Pardubic a úspěšně zakončila sezonu vítězstvím a tím získala postup do extraligy mladších dorostenek. V úspěšném týmu, který získává medaile na mistrovstvích republiky, se určitě najdou i nejlepší hráčky dané kategorie, a také že našly. Několik hráček bylo pozváno na reprezentační kempy a soustředění

a dokonce dvě z nich se staly reprezentantky v dané věkové kategorii. (BK Baník Most, 2013).

Jedná se o Kláru Rosenbaumovou a Evu Aubrechtovou. Eva Aubrechtová reprezentovala naši zemi v basketbalu na mistrovství Evropy kadetek v polské Poznani v roce 2005, kde české reprezentantky obsadily 7. místo a Klára Rosenbaumová, která se jako reprezentantka zúčastnila v roce 2007 mistrovství Evropy v Košicích, kde získala stříbrnou medaili.

Obrázek č. 3 družstvo mladších žákyň v letech 2002/2003

Dalším několikaletým úspěšným týmem, který sbíral medaile na mistrovstvích republiky, byly svěrenkyně, vedené teď už bývalým mosteckým trenérem Tomášem Havlovcem. Jedná se o svěrenkyně, které jsou narozené v roce 1994 a mladší. Prvních úspěchů se dočkaly už jako mini žákyně na různých turnajích po celé republice. V sezóně 2006/2007 se družstvo už mladších žákyň probojovalo na své první mistrovství republiky. Mistrovství se konalo v Pelhřimově a „mostečandy“ převálcovaly naprosto všechny týmy a odvezly si z Pelhřimova svou první zlatou medaili. Následující sezónu se žákyně zúčastnily dalšího mistrovství republiky, které se tentokrát konalo na domácí palubovce v Mostě, ovšem zaplněné domácí tribuny holkám nedokázaly více pomoci a starší žákyně získaly stříbrnou medaili, tedy 2. místo. Do třetice se mostecké

basketbalistky, tentokrát už v kategorii mladších dorostenek, zúčastnily mistrovství mladších dorostenek v Praze, kde už nebyly tak úspěšné jako předchozí roky. V Praze obsadily 4. místo. Smutek z neúspěchu ovšem rychle překonala radost, jelikož dorostenky vybojovaly v kvalifikaci extraligu mladších dorostenek. Toto mladé a velmi nadějně družstvo mělo velmi rychlý start na výsluní, ale také rychlý úpadek. Sezóna 2010/2011 byla pro toto družstvo poslední. Po sezóně bylo rozhodnuto vedením klubu, že jediná vhodná soutěž pro tato děvčata je II. liga žen, protože na dorostenecké soutěže jsou buďto staré, anebo na ně nejsou finance.

Stalo se to, čeho se všichni obávali. Tým ukončil své působení a hráčky byly prodány do jiných klubů. Několik hráček se uchytilo v II. lize žen v Mostě, jiné hráčky jsou v extraligách starších dorostenek a některé hráčky jsou dokonce i v týmech, které hrají nejvyšší národní ženskou ligu a mají za sebou v osmnácti letech starty v nejvyšší soutěži.

Obrázek č. 4 družstvo minižáků v letech 2006/2007

Úspěšným týmem, tentokrát v kategorii juniorů, jsou svěřenci vedeni trenérem Petrem Rosenbergerem, bývalým trenérem extraligových soutěží, který působil dlouhá léta v klubu BA Sparta Praha. Trenér se svým svěřencům věnuje již od jejich raného

basketbalového působení v klubu, dá se tedy říci, že veškeré úspěchy, které družstvo získalo, spadají do rukou právě trenéra Rosenbergera. Družstvo juniorů za svůj největší úspěch považuje, že jsou již třetím rokem součástí dorostenecké ligy a jejich umístění v tabulce každý rok stoupá o jeden stupeň blíže k vítězství a zisku prvenství v dorostenecké lize. Nejvýraznějším článkem družstva je sedmnáctiletý Patrik Csesznok, který hostuje do BA Sparta Praha, kde hraje extraligu dorostenců U19.

Významným úspěchem nejen pro klub, ale pro celý Ústecký kraj byla II. dětská olympiáda, která se konala v roce 2005 v Brně. Pouze čtyři hráčky z klubu BK Baník Most byly vybrány do nejlepší desítky basketbalistek Ústeckého kraje. Mezi vybranými hráčkami jsem byla i já. Vedoucím trenérem basketbalistek z Ústeckého kraje byl trenér Pavel Políček, který je jedním z trenérů mosteckého klubu. Po velmi napínavém zápase ve finále proti hráčkám, které reprezentovaly Královéhradecký kraj, jsme získaly na dětské olympiádě kov nejcennější, zlatou medaili.

Obrázek č. 5 družstvo dorostenců v letech 2009/2010

3.3 Práce s mládeží

Práce s mládeží je nejspíš jednou z nejtěžších složek v prvopočátcích jakéhokoliv sportu, netýká se to zajisté jen basketbalu. Každé dítě se vyvíjí jinak a je opravdu důležité dát svěřencům čas. Jiný vývoj mají dívky a jiný chlapci. Podstatnou roli v basketbalu mají genetické předpoklady. Tyto předpoklady jsou jednou z prvních informací, které jsou od mládežníků zjišťovány. Podle určitého vzorce se dá vypočítat, zda bude měřit dítě v budoucnu 160 cm anebo 205 cm. Záleží především na tom, jakou tělesnou výšku má otec i matka daného sportovce. (Velenský, 2008).

Podle výškových předpokladů se směřuje tréninková příprava sportovce, protože v basketbalu se určují hráčské posty již od žákovských kategorií.

V dnešní době je v Mostě dostatečně velká nabídka sportovních oddílů a jiných kroužků, kde děti mohou rozvíjet jak umělecký tak sportovní talent. Je tedy těžké přesvědčit děti i jejich rodiče, aby přišli na trénink basketbalu a posléze si ho vybrali jako sport číslo jedna. Celý klub se snaží dělat vše proto, aby získali nové členy, protože nový člen, to je nárůst finančních prostředků do klubu, ale také zisk nového jedince, který může být velmi důležitou součástí pro tým do budoucna.

Nikdy na první pohled nerozeznáme, zda je jedinec vhodný pro basketbal, nebo ne. Každoročně vedení klubu zřizuje nábor nových členů do basketbalové přípravy, která nabízí dětem, které jsou povětšinou ve věku sedmi let, seznámení s basketbalovým příslušenstvím. Děti se naučí koordinovat své pohyby, hrají různé hry a postupem času se samozřejmě věnují i basketbalu.

Existuje několik způsobů, jak dát dětem, ale především rodičům vědět, že se nábor do přípravek koná. Informace jsou podávány na webových stránkách klubu, jsou vyvěšeny i na klubovém působišti, tedy v mostecké sportovní hale. Ve více než v polovině mosteckých základních škol má klub vyvěšené informační plakáty, které informují o náboru.

Ani jeden z těchto způsobů, ale není pro tak malé děti ten pravý. Proto klub nedávno přišel s neefektivnější metodou, jak nalákat děti k basketbalu. Je to vizuální pohled na dospělé jedince, kteří basketbalu rozumí a poměrně velkou část života ho hrají nebo trénují. Zhruba dva měsíce předtím, než se blíží termíny náborů, navštěvují basketbalisté a basketbalistky společně s trenéry základní školy v Mostě a v tělocvičnách předvádějí ukázkou ze hry, střelby trestných hodů, střelby z dálky, ale

také to, od čeho všichni očekáváme největší úspěch. Jedná se o specifickou basketbalovou disciplínu, takzvané dunkování, neboli smečování na koš. Touto disciplínou se zabývají pouze chlapci a muži, jelikož ženy neoplývají takovou tělesnou výškou jako oni.

Dalším způsobem, jak se děti dozvídají o nábořech, ale také o basketbalu samotném je buďto prostřednictvím rodiny, kdy některý z členů basketbal hrál nebo prostřednictvím kamarádů, kteří třeba basketbal už hrají, nebo byli přítomni na ukázce ve škole a kamarádům to řekli. Hlavně díky těmto aktivitám se každoročně na náboře dostaví zhruba kolem 40 až 50 uchazečů, kteří se během dvou let, než se dostanou do soutěže, vytrídí zhruba na počet 30 až 35 dětí.

V této kategorii nejmenších se nerozlišuje třídění do družstev podle pohlaví, takže holky i kluci trénují společně a posléze i své první soutěže hrají společně, jelikož soutěž nejmladších mini žáků zařazuje i kategorii mix, kde mohou podle věku hrát jak dívky, tak chlapci. Trenéry přípravy jsou pánové Petr Rosenberger, Rudolf Konfal a Marek Csunderlík. Především pro basketbalisty z přípravy se během roku několikrát připravují různé několikadenní turnaje především v souvislosti se státními svátky nebo prázdninami. Jedná se o akce, kdy děti každé ráno docházejí do sportovní haly, stráví tu několik hodin, kdy hrají různé soutěže a zápasy. Za předvedené dovednosti získávají ceny a odpoledne se opět vrací domů. O letních prázdninách pořádá klub pro svěření nejen z přípravy většinou pětidenní basketbalový kemp.

Vedení klubu včetně trenérů upřednostňují osobní kontakty s rodiči a to tak, že se každé dva měsíce koná informační schůzka, kde jsou rodiče informováni o všem, co se bude na tréninku rozvíjet a jak na tom jejich dítě je po stránce technické i fyzické. Tyto schůzky slouží i k informování rodiče pokud basketbal není vhodným sportem pro jeho dítě. Trenér na základě svých zkušeností doporučí jiný druh sportu.

Udržovat dobré vztahy s rodiči je důležité jak pro basketbalisty, tak pro klub, protože rodiče jsou v prvních letech tou největší oporou pro děti. Dbají na to, aby děti docházely na tréninky, financují jejich rozvoj, ale také jsou největšími fanoušky. Právě rodiče jsou tou nejpodstatnější a největší základnou fanoušků, kteří chodí fandit na domácí zápasy. V podstatě už zde není rozdíl, jestli se jedná o zápasy nejmladších mini žáků nebo druholigových mužů.

3.4 Organizační struktura

Od prosince roku 1997, je sportovní basketbalový klub Baník Most registrován právně ve formě občanského sdružení podle zákona č. 83/1990 Sb. O sdružování občanů, v platném znění. Tento typ právní formy patří mezi nejčastěji užívané pro malé a středně velké kluby. (Zákon č. 83/1990 Sb).

Zároveň s právní formou byl registrován i název Sportovní klub basketbalu Baník Most a jeho zkrácený název BK Baník Most.

Posláním klubu je všestranná péče o sportovní potřeby svých členů ve formě sportovního vyžití a vytváření jim k tomu nejvhodnějších podmínek. (Anon, 2005).

K naplnění svých cílů klub dle svých stanov zejména.

- Pro své členy zajišťuje a organizuje možnosti sportovního vyžití formou co nejlepšího zabezpečení rozvoje výkonnosti svých družstev.
- Tvoří nejlepší možné podmínky pro růst výkonnosti a úspěšnou výchovu členů, s prvotním zaměřením na mládež.
- V rámci zapojování svých družstev spolupracuje s podobnými sportovními a tělovýchovnými organizacemi a zapojuje své členy do jimi organizovaných a vedených soutěží.
- Zajišťuje ochranu práv a zájmů svých členů v rámci činnosti konané klubem.
- K naplnění svého poslání vykonává samostatnou hospodářskou a obchodní činnost.

Nejvyšším orgánem v mosteckém klubu je valná hromada složená z delegátů klubových družstev s věkovou hranicí nad 16 let. Valnou hromadu svolává předseda klubu minimálně jednou do roka. Pokud ovšem nastane situace, že je potřeba svolat valnou hromadu vícekrát než jednou, může se tak stát na základě žádosti, kterou podává výkonný výbor.

Valná hromada

- schvaluje stanovy klubu a jejich změny,
- schvaluje předpisy upravující obvyklou klubovou činnost,
- volí a odvolává členy výkonného výboru,
- schvaluje hospodaření klubu z minulého období,

- schvaluje rozpočet a plán činnosti na období následující,
- projednává zprávy o činnosti klubu,
- rozhoduje o začlenění klubu do příslušného svazu,
- rozhoduje o zařazení svých družstev do jednotlivých soutěží,
- rozhoduje o zániku klubu a určuje formu likvidace případného majetku.

Pokud je valné hromadě předložen určitý podnět, který je potřeba vyřešit či schválit, může valná hromada o tomto podnětu rozhodovat teprve v případě, zúčastní-li se nadpoloviční většina delegátů. O platnosti rozhodnutí se hovoří až v případě, hlasuje-li pro daný návrh nadpoloviční většina přítomných delegátů.

Správním orgánem klubu je výkonný výbor. Členy výkonného výboru jsou předseda klubu, místopředseda, sekretář, hospodář a další členové, kteří jsou voleni na pozici valnou hromadou. Výkonný výbor ze svého středu volí předsedu klubu, který je navenek statutárním orgánem a je tím oprávněn k zastupování klubu. U valné hromady se musí svolávat jednání minimálně jednou do roka, u výkonného výboru, který svolává předseda výboru to je minimálně jednou do měsíce. Pokud podá člen výkonného výboru žádost o mimořádné jednání, může mu tato žádost být schválena a mimořádné jednání se uskuteční.

Výkonný výbor

- řídí činnost klubu v období mezi valnými hromadami,
- schvaluje vznik, případně zánik družstev,
- zajišťuje plnění úkolů a usnesení valné hromady,
- schvaluje způsob placení a výši příspěvků členů.

Členové výkonného výboru jsou voleni na období čtyř let, ovšem může dojít i k situaci, že členství ve výboru zanikne.

Zaniká v případě

- úmrtí člena výboru
- uplynutím volebního období
- odvoláním z funkce valnou hromadou
- vzdáním se funkce
- zánikem členství v klubu

Důležitou složkou v každém klubu jsou samozřejmě členové. Členem klubu se dle stanov může stát dobrovolně fyzická nebo právnická osoba, která souhlasí se stanovami a pravidly klubu a má snahu o rozšíření a zlepšení výsledků v klubu. Člen je součástí klubu a proto má svá práva a povinnosti, které musí brát na vědomí.

Mezi práva člena se počítají zejména

- právo využívat zařízení klubu
- právo podílet se na všech činnostech klubu
- právo od šestnácti let věku volit a od osmnácti být volen do orgánů klubu
- formou návrhů se podílet na rozhodování o činnosti družstev

K povinnostem člena patří například

- aktivita v účasti při činnostech klubu
- ochrana majetku klubu a péče o jeho zvelebení a rozšiřování
- platit stanovené členské příspěvky
- dodržování stanov klubu a plnění rozhodnutí přijatých orgány klubu

3.5 Obsazení soutěží v sezóně 2011/2012

Klub se v sezóně 2011/2012 objevoval v tabulkách české basketbalové federace celkem v sedmi kategoriích a v osmi soutěžích.

- Muži – družstvo mužů A v loňské sezóně zaznamenalo, po dlouhé sérii neúspěšných roků, sezónu, kde výsledky dělaly radost nejen trenérovi a hráčům, ale i klubu. Získali prvenství v Severočeské lize a tímto titulem si zajistili postup do třetí nejvyšší mužské ligy u nás, tedy do II. ligy mužů. Muži B se umístili na čtvrtém místě v oblastní soutěži v konkurenci sedmi týmů.
- Ženy - družstvo je tvořeno z mladých basketbalistek, především studentek středních či vysokých škol. V loňské sezóně se jim v základní části moc nedařilo, ale po skvělých výsledcích v play-out se podařilo v Mostě udržet II. ligu žen.
- Dorostenci – pod vedením trenéra vyhráli oblastní přebor a zaslouženě tak dosáhli postupu do dorostenecké ligy U19.

- Kadetky U17 - hrály extraligu kadetek, kde se jim dařilo. Postoupily do play-off, ovšem postupovaly ze čtvrtého místa průběžného pořadí a narazily na soupeřky z Brna, které postupovaly do play-off z místa prvního. Bohužel se třikrát nezadařilo a kadetky vypadly v prvním čtvrtfinále. V konečném výsledku tedy získaly 4. místo v extralize U17.
- Žákyně U14 - hrály žákovskou ligu a vybojovaly si 6. místo.
- Starší mini žáci - vybojovali ve své kategorii v oblastním přeboru sedmé místo.
- Nejmladší mini žáci - vyhráli oblastní přebor a tím si zajistili účast na festivalu mini žáků. Tento festival je shodný s mistrovstvím v starších kategoriích. Nejmladší mini soutěží v kategorii mix, tedy v týmu jsou jak děvčata, tak chlapci. Družstvo vybojovalo bronzovou medaili na tomto festivalu.

4 Ekonomika BK Baník Most

Hospodaření sportovních klubů je zvláštností v oboru ekonomiky. Sportovní kluby se řídí určitými pravidly, která nespádají do kategorie podnikové ekonomiky, ale jsou přímo zřízena pro občanská sdružení. Podstatnou složkou v ekonomice jsou zajisté finance. Klub patří do kategorie nestátních neziskových organizací, tudíž jeho snahou je vytvářet pokud možno vyrovnaný rozpočet. Je potřeba zajistit finanční prostředky na vyplácení rozhodčích, platby pronájmů prostor, mzdy pro zaměstnance a mnoho dalších finančních prostředků. Jedna strana ekonomiky klubu je tedy příjem finančních prostředků a na druhé straně stojí protiklad a to výdaje finančních prostředků. Klub má několik možností jak obstarat potřebné finance. Jedním z nejrychlejších a také nejhodnotnějších způsobů jak získat pro klub finance je forma partnerství či sponzoringu, ovšem nemůžeme se spoléhat pouze na tuto formu, protože kategorie těchto prostředků je velmi nestabilní. Z praxe můžeme usoudit, že spoléhat se na jiného člověka či firmu není vždy výhodné. Nikdo z nás neví, co nastane zítra, takže se může dostavit jakýkoliv problém s partnerem či sponzorem a finance se k nám ani nepřiblíží, a v tom případě se klub může dostat do závažných problémů.

Ekonomika sportovního klubu je základem fungování a proto by se jí měl management klubu vážně věnovat. Zastávat pozici ekonomického odborníka by měla v klubu osoba, která dané problematice rozumí a zároveň má vazby i na sportovní dění v klubu.

I pro ekonomiku sportovního klubu, občanského sdružení, jakým je BK Baník Most, platí základní rozdělení běžného ekonomického subjektu na příjmy a výdaje. Srovnáním těchto dvou položek v závěru vychází, zda dokázal subjekt hospodařit v určeném období s vyrovnaným, ztrátovým či ziskovým výsledkem. (Čáslavová, 2009).

4.1 Příjmy

Příjmovou kategorii rozdělujeme podle zdroje příjmu na několik podkategorií.

4.1.1 Příjmy ze státních zdrojů

Jejich prvopočátkem jsou granty vyhlašované každoročně MŠMT pro jednotlivá sportovní odvětví, rozdělované dále po linii sportovních svazů. Objem

finančních prostředků, které stát dává ročně z rozpočtu do podpory sportu, se v základě zdá obrovský. Při počtu sportovních odvětví a klubů, které se sportování věnují, však ve finále zjistíme, že státní podpora je v rozpočtech klubů o velikosti BK Baník Most celkem zanedbatelnou částkou. Vliv na její výši opět mají faktory jako popularita jednotlivých odvětví nebo úroveň, na které svou sportovní činnost jednotlivé kluby provozují. (MŠMT, 2012).

Na druhou stranu je i na výkonných složkách a členech klubu, jak v rámci svých možností dokáží využít grantů vyhlášených MŠMT. Svou podnikavostí, omezenou samozřejmě místními možnostmi, je klub schopen lehce tuto složku příjmů ovlivnit.

V konkrétním případě BK Baník Most je základním příjmem na rozvoj klubu dotace České basketbalové federace a příjem z grantů pokrytí části nákladů na pořádání národního mistrovství v kategorii nejmladších mini.

4.1.2 Příjmy z regionálních zdrojů

Do této kategorie patří prostředky získané formou dotací od regionálních správních celků, kterými jsou v našem případě Ústecký kraj a statutární město Most.

Oba subjekty mají ve svém programu podporu kulturních a sportovních akcí a aktivit ve svých regionech. Bohužel se v republikovém srovnání jedná o regiony s potřebou řešit daleko palčivější problémy a na tyto směřovat své omezené finanční prostředky i na úkor podpory sportu.

Ani kraj, ani město dnes nemá prostředky, aby uspořádali například velký basketbalový festival pod svou záštitou jako je tomu například zvykem v zahraničí a tím upozornili na sebe a svou míru podpory sportu.

Vzhledem k tomu, co jsem zde uvedla, je tato složka příjmu ovlivnitelná jen v malé míře a pravděpodobně se i v dalších letech bude pohybovat ve stejných objemech.

4.1.3 Příjmy z členských příspěvků

Tvoří základ ekonomiky sportovního klubu na bázi občanského sdružení. Výši členských příspěvků stanovuje valná hromada na svém výročním zasedání a je odvislá od výsledků hospodaření v minulém roce a od výhledu příjmů a výdajů v roce

nastávajícím. Povinnost platby členských příspěvků je zakotvena ve stanovách klubu a je stejná pro každého člena bez ohledu na jeho výsledky či věk.

Na první pohled se tato složka zdá jako ta pravá, kterou je možno celkem lehce ovlivnit výši příjmů v účetním roce.

Ten první pohled ale může být zrádný. Mostecko je celorepublikově region s jednou z nejvyšších nezaměstnaností, z čehož vyplývá nízká finanční síla místních obyvatel. Basketbal co do finanční náročnosti na výbavu hráče není z nejdražších sportů, ale i zde tato výbava spolyká několik tisíc korun ročně a při nepromyšleném zvyšování členských příspěvků by mohla celková situace u finančně slabších rodičů vyústit v rozhodnutí, že už si nemohou takovou částku do sportovního vyžití svých dětí dovolit a jeho členství v klubu zrušit. Tím by mohl klub přijít jak o příspěvky, tak třeba i o nadějně hráče.

4.1.4 Příjmy ze sponzoringu

Jsou složkou, která, jak už bylo výše řečeno, je velmi nestabilní. Příjmy z této kategorie slouží převážně k vyrovnávání rozpočtu, tvorbě rezerv, nebo k pokrytí mimořádných výdajů, kterými jsou například nákupy dresů či jiného vybavení klubu.

I v této oblasti se u našeho klubu projevují negativa kraje s jednou z nejvyšších nezaměstnaností v republice. Výdělečných podnikajících subjektů, které by mohli poskytnout klubu jako je Baník Most sponzoring je zde málo a když už se nějaký takový najde, za svůj sponzorský příspěvek se podstatně více zviditelní například v prvoligovém hokejovém Litvínově než u nás. Z toho také vyplývá to, že sponzoři, kteří přispívají na činnost BK Baník Most pocházejí zásadně z řad rodičů hráčů, nebo ze základny bývalých členů klubu, kteří mají k BK Baník Most citový vztah.

4.1.5 Příjmy z vlastní činnosti

Podstatu této složky plně vystihuje její název. Můžou to být prostředky z pronájmů majetku, pořadatelských akcí, či z jiných aktivit klubu. V našem konkrétním případě se jedná o příjmy z prodeje práv na účast v soutěži, nebo příjmy za přestupy nebo hostování členů klubu BK Baník Most v jiných klubech.

Realita je bohužel taková, že v Mostě se na pořádané basketbalové akci vydělat nedá, spíše naopak a tak v této sekci zbývají příjmy pouze za přestupy a hostování hráčů domácího klubu a za prodej práv k účasti v soutěži.

Tabulka č. 1 příjmy klubu BK Baník Most v sezóně 2011/2012

zdroj	popis	částka
ze státních zdrojů	dotace ČBF	7 000,00 Kč
	Σ za kategorii	7 000,00 Kč
z regionálních zdrojů	grant Ústecký kraj	30 000,00 Kč
	grant město Most	49 500,00 Kč
	Σ za kategorii	79 500,00 Kč
z členských příspěvků	muži A	26 000,00 Kč
	muži B	20 000,00 Kč
	ženy	30 000,00 Kč
	dorostenci	83 000,00 Kč
	kadetky U17	29 000,00 Kč
	žákyně U14	43 000,00 Kč
	starší mini žáci	8 800,00 Kč
	nejmladší mini žáci	19 000,00 Kč
	Σ za kategorii	258 800,00 Kč
ze sponzoringu	sponzorské dary	154 241,00 Kč
	Σ za kategorii	154 241,00 Kč
z vlastní činnosti	prodej práv k soutěži	100 000,00 Kč
	hostování, přestupy	99 000,00 Kč
	Σ za kategorii	199 000,00 Kč
příjmy celkem		698 541,00 Kč

V rámci rozpočtu klubu dost podstatná částka, ale je nutno si uvědomit, že takovými kroky buď klub ztrácí hráče vyšších kvalit, kterých není nikdy dost a nebo se vzdává práv na účast v soutěži, do které se družstvo několik sezón proboujovalo. Nermalou roli v dalším pokračování hraje i to, že družstvu, které se proboujovalo do některé z vyšších soutěží, tím, že do ní ani nenastoupí, vezmete hodně elánu do další sezóny.

Konkrétní výše a rozklíčování příjmové složky rozpočtu BK Baník Most za sezónu 2011/2012 je uvedeno v tabulce, viz *Tabulka č. 1*. Nutno ještě doplnit, že rozpočtový rok BK Baník Most je od 1. 6. 2011 do 31. 5. 2012.

4.2 Výdaje

Protistranou příjmových položek jsou v ekonomice subjektu položky výdajové. I ty lze rámcově rozřadit do kategorií podle účelu jejich vynaložení.

4.2.1 Provozní výdaje klubu

Do této kategorie se řadí výdaje na provoz klubu jako samostatného celku očištěné o výdaje spojené s účastí klubových týmů v jednotlivých soutěžích. Konkrétně jsou to výdajové položky například na pronájem sportovišť, prezentaci klubu, obnovu a pořízení sportovních potřeb a podobně.

Většina položek z této kategorie výdajů není závislá na počtech členů. V rámci určitých hranic budou výdaje na pronájem sportovišť stejné, když bude klub provozovat sedm družstev po deseti nebo po dvaceti hráčích. Za předpokladu, že potřebuje dresy nakoupit, neušetří ani na nich, neboť je nekupuje na jednu sezónu. Počty členů družstev v kategoriích se mění a tak kupuje celé sady.

Z konkrétních částek, které jsou rozepsány v tabulce, viz *Tabulka č. 2.*, je zřejmé, že největší výdajovou položku BK Baník Most v loňské sezóně tvořily výdaje na pronájem sportovišť.

Tabulka č. 2 výdaje klubu BK Baník Most v sezóně 2011/2012

druh	popis	částka
provozní náklady	pronájmy sportovišť	180 685,00 Kč
	pronájem webové domény	359,00 Kč
	správa webu	2 616,00 Kč
	nákup dresů	32 730,00 Kč
	nákup míčů	4 426,00 Kč
	nákup formulářů	1 345,00 Kč
	NF mix nejml. mini	50 652,00 Kč
	pokuta ČBF	6 000,00 Kč
	Σ za kategorii	278 813,00 Kč
náklady na účast v soutěžích	cestovní náklady	167 918,00 Kč
	ubytování a stravné	43 148,00 Kč
	odměny rozhodčích	135 724,00 Kč
	licence hráčů	4 700,00 Kč
	startovné	101 847,00 Kč
	Σ za kategorii	453 337,00 Kč
výdaje celkem		732 150,00 Kč

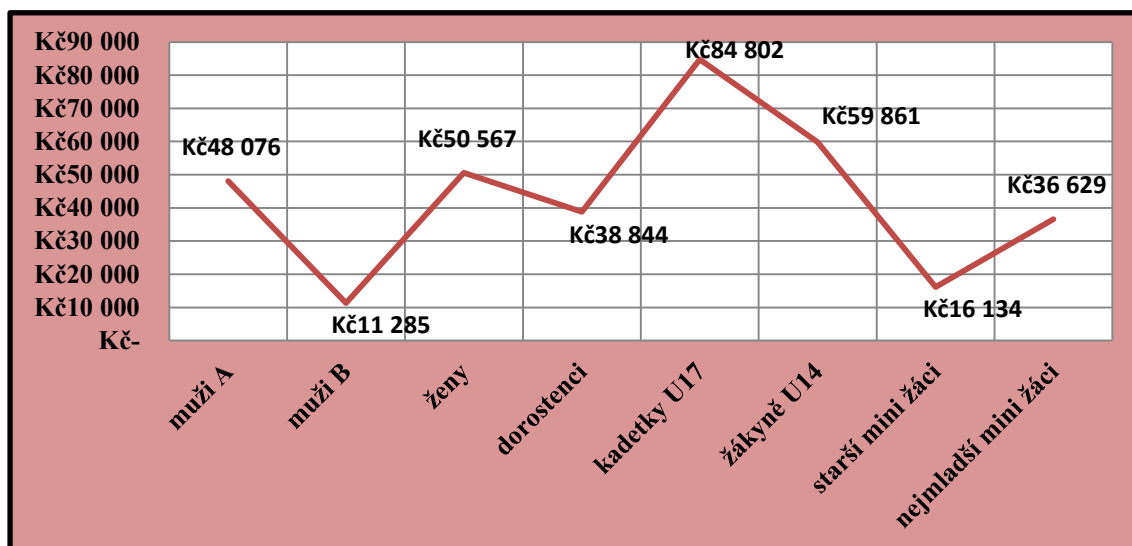
4.2.2 Výdaje na účast jednotlivých družstev v soutěžích

Druhou kategorií výdajů sportovního klubu jsou prostředky vynaložené na účast družstev v jednotlivých soutěžích. Do této kategorie se promítají náklady na cestování, licence hráčů, odměny komisařů a rozhodčích při domácích zápasech, startovné a podobně. Jak je zřejmé z grafu, viz *Graf č. 1*, tvoří konkrétně v rozpočtu BK Baník Most tato výdajová složka dvě třetiny veškerých vynaložených prostředků. Mostecký basketbalový klub bohužel není výjimkou ve své kategorii, kdy tato výdajová složka slouží k úpravě celého rozpočtu ke snížení výdajů. Jak je zřejmé z grafu č. 1, rozdíly prostředků vynaložených na účast družstev v regionálních nebo nejvyšších soutěžích nejsou zanedbatelné. Do těchto rozdílů se promítá nejen vyšší startovné, ale hlavně vyšší náklady na cestování a ubytování družstev. Z grafu vyplývá, že řádově musí klub počítat s náklady na účast družstva ve výši 50 – 90 tisíc korun v celostátních, 30 – 50 tisíc v krajských a 10 – 20 tisíc v oblastních soutěžích.

To kluby, které nemají dostatečné příjmy, vede k tomu, že radši své družstvo do vyšší soutěže nepřihlásí, čímž nezvýší výdajové položky. Naopak pokud práva

k účasti za smlouvenou odměnu postoupí jinému klubu, vylepší si i příjmovou rozpočtovou složku, ač třeba zrovna mají družstvo na takové úrovni, že by bylo schopno vyšší soutěž odehrát.

Graf č. 1 porovnání nákladů jednotlivých družstev v sezóně 2011/2012

4.3 Souhrn ekonomiky za sezonu 2011/2012

Porovnáním příjmů a výdajů zjistíme, že rozpočet klubu BK Baník Most skončil v sezóně 2011/2012 ztrátou 33 609,- Kč, což se rovná necelým pěti procentům celkových příjmů klubu.

Příčinou ztráty jsou výdaje přímo vázané na pořádání národního finále basketbalu v kategorii nejmladšího minižactva mix. Jedná se o náklady na organizační složku této akce a obnovu sportovního vybavení potřebného k jejímu důstojnému průběhu. V rámci shromažďování podkladů ke své práci jsem se jako pozorovatelka účastnila této akce a můžu říci, že mistrovství bylo organizačně na vysoké úrovni a vzhledem k jeho dopadu na podporu mládežnického sportu byly prostředky, na něj klubem vynaložené, tou nejlepší investicí do nejmenších sportovců.

Závěr

Závěrem bakalářských prací je zhodnocení celkové práce a získaných poznatků.

Ve své práci jsem se zaměřila na propojení sportovní a ekonomické činnosti sportovních klubů s podrobným rozbořem na příkladu okresního basketbalového klubu BK Baník Most. V úvodu do problematiky jsem se zaměřila na sport z hlediska všeobecného zhodnocení, kde podstatnou částí je především vývoj sportu, rozdíly mezi profesionálním a amatérským sportem, kategorizace sportu v rámci České republiky a základní rozbor ekonomiky sportovních klubů na základě zdrojů financování jejich činností.

Cílem mé práce byl rozbor hospodaření sportovního klubu na konkrétním příkladu v jedné sportovní sezóně. Důležitými faktory ke splnění cílů, vedle rozboru nákladů a výdajů, bylo představení vybraného klubu, rozklad jeho právní formy, organizační struktury a členské základny.

Na základě informací a dat, které mi byly poskytnuty z klubu, jsem rozklíčováním všech aspektů dospěla k výsledku, že finančně klub BK Baník Most v sezóně 2011/2012 skončil své hospodaření se ztrátou ve výši 33 609,- Kč. Příčinou zjištěné ztráty bylo to, že klub musel investovat do nového vybavení, jelikož byl zvolen jako pořádající klub festivalu nejmladších mini žáků.

Roční rozpočet bylo možno vyrovnat snížením výdajů, například odložením nákupu dresů, čímž by se v podstatě rozpočet vyrovnal, ale klub do začátku účetního období vstupoval s finančními prostředky na svém účtu řádově ve výši 300 000,- Kč, z kterých si mohl tento výdaj dovolit pokrýt.

Celkově bych rozpočtovou politiku BK Baník Most hodnotila za velmi zodpovědnou. Z pohledu prolínání hospodářských a výkonnostních výsledků jsem dospěla k závěru, že klub je schopen dosahovat sportovních úspěchů na poměrně vysoké úrovni bez zbytečně velkých výdajů s průměrnými příjmy.

Vzhledem k výhledům do další sezóny bych v rámci mírně narůstající členské základny, neočekávání zásadních změn v příjmových ani v nákladových položkách a přebytku finančních prostředků na účtu klubu z minulých let, doporučovala zachování stávající rozpočtové politiky i výše členských příspěvků.

Použitá literatura:

ANON, 1997. *Stanovy Basketbalového klubu Baník Most*.

BK Baník Most: oficiální stránky klubu [online].[vid 20.3.2013].

dostupné z: <http://www.basketbalmost.cz>.

ČÁSLAVOVÁ, E., 2009. *Management a marketing sportu*. Praha: Olympia.

ISBN 978-80-7376-150-9.

ČSTV: *Český svaz tělesné výchovy* [online].[vid 19.1.2013].

dostupné z <http://www.cstv.cz/>.

HOBZA, V., REKTOŘÍK, J., 2006. *Základy ekonomie sportu*. Praha: Ekopres.

ISBN 80-86929-04-3.

HODAŇ, B., HOBZA, V., 2010. *Financování tělesné kultury jako složky občanské společnosti*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci. ISBN 978-80-244-2658-7.

MŠMT: *Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy* [online].[vid 9.12.2012].

dostupné z <http://www.msmt.cz>.

NOVOTNÝ, J., 2005. *Ekonomika sportu: vybrané kapitoly*. Praha: Oeconomica.

ISBN 80-245-1144-4.

Sdružení sportovních svazů: Sdružení sportovních svazů české republiky [online].

[vid 19.1.2013]. dostupné z <http://www.sporty-cz.cz>.

TOPINKA, J., STANJURA, J., 2001. *Občanská sdružení ve sportu : právní, účetní a daňové problémy*. Praha: Olympia. ISBN 80-7033-223-9.

VELENSKÝ, M., 2008. *Pojetí basketbalového učiva pro děti a mládež*. Praha:

Karolinum. ISBN 978-80-246-1480-9.

WALDAUF, J., 2007. *Sokol: malé dějiny velké myšlenky*. Luhačovice: Atelier IM.

ISBN 978-80-85948-67-7. (Waldauf, 2007).

Zákon č. 83/1990 Sb. O sdružování občanů. In: *Sbírka zákonů České republiky*

[online].[vid.7.1.2013]. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1990-83>.